

Beste natuurvrienden,

Oostendenaars hebben er een handje van weg om locaties of monumenten hun eigen naam te geven. Zo werden “the Rock Strangers” al vlug “De blekke dozen”, de hoogbouw op Oosteroever werd “Dubai” en het ruitersstandbeeld van Leopold I werd “’t Peerd”. En het Maria-Hendrikapark? Wel, elke inwoner van Oostende kent het als **’t Bosje**. Niet erg groot hoor, een 30-tal hectare, maar toch bevat het heel wat natuur. Op **zondag 10 november** trokken maar liefst **37 NVO-ers** (13 AM en 25 PM) er op zoek naar zwammen en andere leuke herfstverschijnselen.

Na een lange geschiedenis als park waar de bourgeoisie per koets kwam verpozen werd hier uiteindelijk veel meer plaats gemaakt voor min of meer spontane natuur. Dat merk je ook aan het vele dode hout dat blijft liggen en meteen een voedingsbodem vormt voor tientallen soorten zwammen. Dat wordt heel duidelijk als je de lange houtwal bestudeert die van het “Keunepling” tot aan het Blauwe Kruis dierenasiel loopt. Met als extra voordeel dat de

paddenstoelen zichzelf presenteren op een hoogte van een meter zodat de knietjes en de rug van de fotografen wat gespaard blijven.

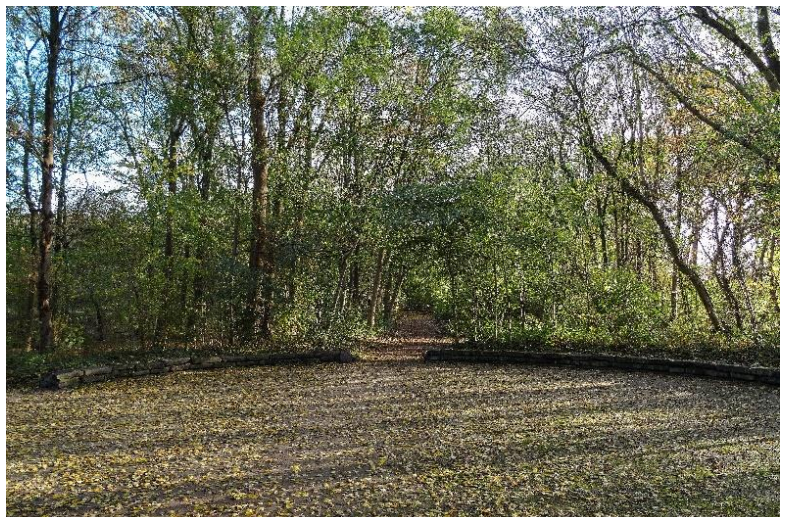
Maar ondertussen “scoren” we ook een Slechtvalk en schreeuwende Roeken. We genieten van de herfstkleuren en bekijken de problematiek van de dichtgroeïende vijvers. We horen Goudhaantjes piepen en zien “Zwientjes” rondkruipen tussen er het dode hout. We vragen ons af hoelang die schuine bomen nog overeind zullen blijven en brommen een beetje tegen elkaar dat het weer toch maar grijs is de laatste tijd, maar er is gelukkig niet teveel wind.

Voor je het weet zijn twee en een half uur weer voorbij. En dan is het uitkijken naar de mooie afsluiter die de nabespreking toch telkens weer is. Deze keer op twee locaties, ’s morgens in het volkse Armenonville en na de

middag vonden we waarempel (net) plaats genoeg in het Koninginnenhof om de NVO-horde plaats te bieden. A ja, we merken dat we van steeds verder weg deelnemers aantrekken. Het is wachten totdat de eerste buitenlandse NVO-ers zich aanbieden (alhoewel, we hadden al eens Oekraïners mee op stap).

Natuurwaarnemingen zijn soms erg vluchtig en vervagen meestal weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen heel vaak voor mooie foto's. Ook deze keer weer heel veel zwammen maar ook hele leuke beelden van de groep en de nabespreking. Op het einde van dit verslag vind je 13 pagina's met een selectie uit de ingezonden foto's. Met dank aan de weer zeer productieve beeldenmakers: Natacha, Sonja, Anita, Ingriet, Marianne, Marc, Luc, Bart en Dirk. Een zeer bruikbaar soortenlijstje werd bijgehouden door Marijke, waarvoor dank.

Een wel zeer opmerkelijke NVO'er wees ons een mossoort aan die op veel plaatsen tussen de bomen groeide, en hij benoemde die ook meteen als **Struikmos**. We weten uit (frustrerende) ervaring dat mossen erg moeilijk op naam te brengen zijn dus we lieten er even ObsIdentify op los en, waarempel, met 100 % zekerheid Struikmos... sterk... (foto: waarnemingen.be)

Eendenkroos (spec.) is een zeer kleine waterplant die niet wortelt in de grond maar gewoon vrij rondrijft. De plant kan zich zeer snel uitbreiden en zelfs grote waterpartijen kunnen er helemaal mee dichtgroeien. Zo snijdt ze het licht af en doet ze andere waterplanten afsterven. (foto: waarnemingen.be)

Vreemd, vreemder, vreemd... zo kun je de vormen in het zwammenrijk wel omschrijven. Deze lijkt wel op het Echt judasoor maar de bovenkant van de hoed is bleek en viltig. Vandaar ook de soortnaam: **Viltig judasoor**. Het is waarschijnlijk de meest voorkomende soort in 't Bosje. (foto: JaVa)

Er zijn heel wat paddenstoelensoorten die graag in groepen bijeen groeien. Dat klopt zeker voor de **Glimmerinktzwam** (spec.). Vooraan zie je jonge exemplaren, achteraan staan al wat oudere. Als ze nog ouder worden kleuren ze grijs en daarna steeds donkerder. De hoed krult dan om en gaat wat lijken op andere inktzwammensoorten zoals het Hazenpootje. (f: waarnemingen.be)

Wat ruist er door het struikgewas?... het is eenneuh... eenneuh... nee, Toon wist het niet (die mens had nog geen ObsIdentify hee). Maar wij weten het in dit geval wel, het is een **Grote glansslak**. Groot? het slakkenhuisje meet met moeite 1 centimeter in diameter. Klopt, maar er leven bij ons nog wel wat soorten glansslakken en die zijn dus nog een stukje kleiner. (f: waarnemingen)

Er leven geen insecten in de zee want daar zijn de kreeftachtigen heer en meester. Qua bouw zitten beide groepen trouwens heel dicht bij elkaar. Toch leven er bij ons ook kreeftachtigen op het land en dat zijn de pissebedden, die we in het dialect "zwientjes" noemen. Op de foto een **Mospissebed**. (foto: waarnemingen.be)

We weten dat kleur van een paddenstoel niet het beste kenmerk is voor determinatie. Maar toch zijn er wel wat soorten die een kleur vermelden in de soortnaam. Dit is zonder twijfel de **Valse kopergroenzwam**. En ja hoor, er is ook een Echte kopergroenzwam maar die is bij ons heel zeldzaam. (foto: waarneming.nl)

Deze zwam is nauw verwant aan de Grijze buisjeszwam. Het verschil zit hem in de hoedrand, bij deze **Rookzwam** is er daar een zone waar geen buisjes te zien zijn. Daarom zijn we zo goed als zeker van onze determinatie. (foto: waarneming.nl)

De foto's die worden gekozen voor deze soortenpagina's geven steeds de besproken soort zo duidelijk mogelijk weer. De houding en vooral de opvallende snavel maken van deze kraaiachtige onmiskenbaar een **Roek**. Maar vergis je niet, in de natuur kan het nog knap lastig zijn om het verschil te zien met de bij ons algemeen voorkomende Zwarte kraai. (foto: waarnemingen.be)

De **Slechtvalk** is een toppredator die uitsluitend op andere vogels jaagt. De prooi is meestal op slag dood door de hoge snelheid waarmee deze roofvogel toeslaat. Ook zeldzame soorten zoals de Steltkluut staan op het menu. Daarom gaan er stemmen op om het aantal Slechtvalken in Vlaanderen te beperken want de laatste jaren doen ze het steeds beter. (foto: waarnemingen.be)

Bekerzwammen zijn erg moeilijk te determineren (de laatste vier woorden hebben we al veel herhaald) maar bij deze lukt het misschien wel. Want van de algemeen voorkomende soorten groeit alleen de **Molmbekerzwam** op dood hout. (foto: JaVa)

Volgens de lijsten is deze soort zeldzaam maar in de herfst is ze altijd wel ergens te vinden op de houtwal in 't Bosje. De mooie zacht-roze kleur en de feloranje gutatiedruppels maken van de **Zalmzwam** (tongbrekertje) een wel heel erg fotogenieke verschijning. (foto: JaVa)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 24 november** kijken we naar het vallen van de laatste herfstbladeren in Beisbroek, een bos dat wijd en zijd bekend staat om zijn paddenstoelen-rijkdom. Maar we gaan er ook op zoek naar spechten. Wie weet kunnen we de Zwarte specht en/of de Kleine bonte specht spotten. Die laatste werd al in Zevenkerken gezien dus Beisbroek moet zeker ook kunnen.

De infomail i.v.m. deze activiteit valt op maandag 18 november in je mailbox.

Een overzichtje van de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVerkenners Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis en iedereen is welkom.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

eerstvolgende activiteiten op de NVO-kalender (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **zondag 24 november** : op zoek naar zwammen in domein **Beisbroek** in Sint-Andries Brugge.
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 08 december** : strandjutten op 't **Klein strand** en vogels kijken in de haven
Start : 09u00 en 14u00 aan de voet van het Zeeliedenmonument / Zeeheldenplein / Oostende
- **NVO houdt een kleine winterpauze tot half januari**
- **Zondag 12 januari** : Spuikomwandeling en jaaroverzicht
deze datum kan nog wijzigen naargelang de beschikbaarheid van het OC De Ballon
- **zondag 26 januari** : strand en duinen **Lombardsijde**
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 09 februari** : strandjutten in **Raversijde**
Start : 09u00 en 14u00 aan het Duinenkerkje van Mariakerke / Dorpsstraat 90 / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen. Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte65@gmail.com (ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : MaVa

foto : MaVa

foto : AnQui

foto : DiNo

Nee geen lekker najaarszonnetje deze keer want het bleef grijs en 's morgens werden we ook nog op een uurtje druilerige regen getrakteerd. Maar dat mag de pret niet drukken... toch? Een warme jas, een muts, een sjaal, warme handschoenen en als het moet, een lange onderbroek. We laten ons niet kennen en trekken welgezind de natuur in. De gids overdrijft misschien een beetje en zingt er een liedje bij: "Van voor naar achter, van links naar re-chts..." Op de foto links zit hij net in de "naar rechts-fase". De bomen op de foto hierboven deden vrolijk mee.

foto : BaCo

foto : DiNo

foto : DiNo

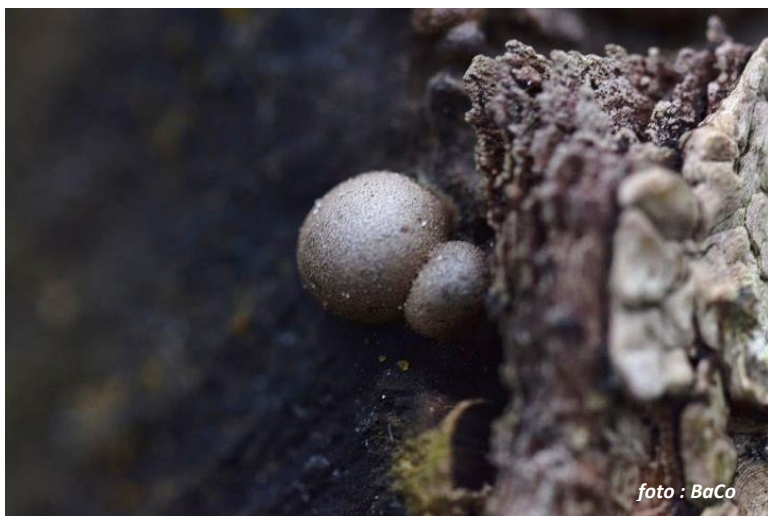

foto : BaCo

foto : BaCo

foto : DiNo

Of er nog zwammen waren , zo begin november? Amaai niet... we benoemden tientallen soorten. Hier een greep uit het aanbod. Links beginnend en met de klok mee:

- Geen vleugje groen te zien maar toch behoort dit trio tot de **Grauwgroene hertenzwam** (Obs was 100% zeker).
- Niet altijd erg opvallend maar wel heel veel aanwezig in 't Bosje: **Kogelhoutskoolzwam** op essenhout.
- Dit is een klein groepje maar we vonden ook heel grote groepen van de **Glimmerinktzwam** (spec.).
- Nee niet Zwarte soepapzwam zoals we hoopten dat de naam zou zijn maar (Esdoorn-) **Houtknotszwam**.
- Tussen al de zwammen vonden we ook enkele slijmzwamsoorten zoals deze **Gewone boomwrat** ofte Babybilletjes.
- Soms moet je al blij zijn als je weet tot welke groep je vondst behoort. Dit is één van de **Kaaszwammen**.

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : LuVer

Herfstige florapagina, linksboven beginnend en daarna met de klok mee:

- **(Chinese) Moerascypres** of Watercypres? In ieder geval aangeplante exoot.
- Het vallen van de bladeren gaat snel nu, dit is een **Witte paardenkastanje**.
- **Klimop** bloeit nog steeds maar met de steeds lagere temperaturen zijn er niet veel insecten meer om de nectar te komen halen.
- De een z'n dood is de ander z'n brood... jong leven op/in dode boomstam.
- Op veel vijvers had **Eendenkroos** (spec.) het oppervlak volledig bedekt.
- Deze **Es** heeft stress, wellicht droogtestress of een aantasting door het Vals essenvlieskelkje, een piepklein paddenstoeltje dat recent vanuit Azië bij ons terecht kwam, dat Essentaksterfte veroorzaakt.

foto : MaVa

foto : LuVer

foto : AnQui

foto : InFi

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : InFi

foto : MaVa

foto : NaGy

Een gezicht spreekt vaak boekdelen, ook bij een natuurgids:

- Nadenken met de ogen dicht, die soortnaam zit daar ergens maar het juiste deurtje van het geheugen moet willen opengaan.
- Die verraste blik zo van "wat hebben ze nu weer gevonden?".
- Concentratie... pure concentratie (of kwijl... teveel kwijl).
- Die zelfvoldane grijns bij het bedenken van een dwazigheidje.
- Ter plaatse soortnamen uit je duim zuigen zoals in dit geval de Vaalgroene rietkantpiramidezwam. (ObsIdentify zegt 0%)
- In het midden... een dodelijk vermoeide blik bij het benoemen van de zoveelste paddenstoel. Ook het lichaam straalt al behoorlijk wat apathie en desinteresse uit. (maar dat was bij de nabespreking alweer helemaal over hoor)

foto : MaAr

foto : MaVa

foto : BaCo

foto : LuVer

foto : InFi

foto : DiNo

Je hebt fotogeniek... en je hebt onweerstaanbaar fotogeniek...
Neenee, we hebben het niet over de gids op de vorige pagina maar over
hele mooie waarnemingen in de natuur die geen fotograaf kan
voorbijlopen zonder ze vast te leggen. In dit geval een hele mooie groep
jonge (dus witte) en oude (dus bruine) **Weke oorzwammetjes**.

foto : DiNo

Helemaal prima dat je op kleine wandelafstand van het stadscentrum een echt natuurgevoel kan beleven in 't Bosje. Je zou waarempel vergeten dat je helemaal omringt ben door de "Metropool aan Zee". Hier geen voorbijzovende billekarren of drommen zielloze etalagekijkers. Nee, hier is het echt volop genieten van natuur. En ja hoor, zelfs voor een (nerdy) natuur-liefhebber met een al erg lange soortenlijst vallen hier soorten te ontdekken die hij/zij nog nooit heeft gezien.

foto : MaVa

foto : MaVa

foto : DiNo

foto : MaVa

foto : InFi

foto : MaAr

Geef toe, wonderlijke creaturen, die zwammen. Linksboven beginnend en daarna met de klok mee:

- Klein maar wel bijzonder van vorm, deze **Molmbekerszwammen** (molm, dat is een moeilijke voor een mompelaar).
- Bij deze jonge paddenstoel merk je wel beter waar de naam **Grauwgroene hertenzwam** naar verwijst.
- Bij deze slijmzwam hebben we geen idee... maar we weten wel dat ze in een vroeger stadium spierwit was.
- Ook dit is wel erg bijzonder, deze twee **Grauwe hertenzwammen** groeiden zo dicht bij elkaar dat hun hoeden als het ware versmolten zijn.
- Er stonden niet heel veel van deze **Geschubde inktzwammen** dus deze keer hebben we niet geproefd.
- Misleidend omdat ze al wat ouder zijn en dus helemaal opengeplooid maar ook dit zijn **Glimmerinktzwammen** (spec.).

Ja, het gaat hard nu met die afvallende bladeren maar toch zit er nog flink wat kleur in de natuur. Dus het is een kwestie van er maximaal van te genieten voor het weer helemaal voorbij is voor een jaar.

Niet vergeten dat alle foto's op deze extra pagina's (dus niet de 12 foto's van de 2 soortenpagina's) gemaakt worden tijdens de wandeling. Het blijft verrassend hoeveel erg mooie foto's telkens weer binnenlopen op de redactie... straf...

foto : DiNo

foto : AnQui

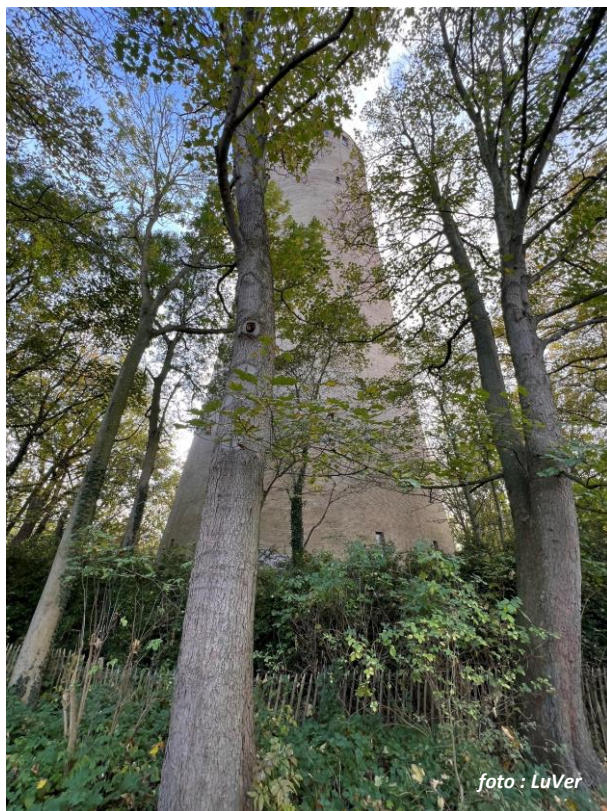

foto : LuVer

foto : LuVer

foto : AnQui

foto : LuVer

foto : InFi

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

Nog wat zwammen, linksboven beginnend etc... :

- Klein, groot, verschrompeld of lekker (want eetbaar) rubberachtig... er zijn veel vormen van **Echt judasoor**.
- Op dood hout hebben we heel veel **Viltig judasoor** gezien.
- Daar is ie weer, de Broek van Napoleon. Maar zo vind je hem niet op waarnemingen.be. Daar wordt hij nogal saai-weg **Geweizwam** genoemd.
- Deze algemene soort vonden we niet veel. In een perkje met hakseling stonden ze wel: **Gewone zwavelkoppen**.
- Heel mooi, die schubbetjes (enkel) op de onderste helft van de steel van de **Valse kopergroenzwam**.
- Dat dit een parasolzwam is, daar kwamen we zelf ook nog wel op. Maar zonder ObsIdentify hadden we nooit geweten dat het de **Spitsschubbige parasolzwam** is.

foto : MaVa

foto : BaCo

foto : DiNo

foto : NaGo

foto : DiNo

foto : DiNo

Toch ook (net) voldoende foto's om een faunapagina te vullen.

Linksboven beginnend en daarna met de klok mee:

- Wie tussen en onder dood hout zoekt, vindt altijd wel een paar "creepy crawlies" zoals deze **Rode hooiwagen**.
- Vanzelfsprekend ook heel wat **Naaktslakken** (spec.) en **Pissebedden** (spec.). Van beide bestaan heel wat soorten maar zo ver reikt onze expertise nog niet... wat niet is kan nog komen (zei hij hoopvol).
- Mevrouw **Wilde eend** is zo vriendelijk om heel duidelijk haar donkerblauwe vleugelspiegel te laten zien.
- Heel lang geleden werd de **Wilde eend** gedomesticeerd en door (heel lange) selectie wit gemaakt. Maar het blijft gewoon Wilde eend, dat zie je trouwens ook aan de gekrulde staart van het mannetje rechts.
- Deze **Meerkoet** en dit **Waterhoen** bleven net lang genoeg samen in beeld voor een foto die de verschillen tussen beide soorten duidelijk toont. Van ver vallen vooral de witte vlekken van het Waterhoen op.
- Heel klein hoor, maar toch **Grote glansslak**.

foto : MaVa

Na een rustige wandeling met dertien NVO-ers 's morgens werd het in de namiddag toch iets drukker... we waren met 18, nee daar komt nog iemand, dus 19... nee nog twee mensen sluiten aan, dus 21... en daar komen 4 fietsers aangesneld die er ook wel willen bij zijn... uiteindelijk met 25. Dat zorgt voor wat sleep en niet iedereen zal elk klein paddenstoeltje gezien hebben maar het zorgt in ieder geval ook voor extra ambiance.

foto : InFi

foto : LuVer

foto : BaCop

Zwam, zwammer, zwamst... maar deze keer was de **Zalmzwam** duidelijk de favoriet van de dag.

foto : MaAr

foto : NaGy

foto : SonDe

foto : DiNo

foto : MaVa

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : AnQui

foto : SonDe

foto : SonDe

foto : SonDe

Na 163 dagen NVO blijft één ding helemaal zeker...
de nabespreking wordt zeker evenveel gesmaakt als de wandeling...